

ارتباط توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی حسابداری، با تاکید بر نقش درماندگی مالی در شرکت

مونا طلایی^{۱*}

فرزین رضایی^۲

سمیه حیدریان^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۴/۲۰ تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۰۵/۳۱

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی ارتباط توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی حسابداری، با تاکید بر نقش درماندگی مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. این پژوهش از بعد نوع، از نوع پژوهش‌های توصیفی بوده که به شیوه همبستگی صورت گرفته و از بعد هدف استفاده از پژوهش، از نوع پژوهش‌های کاربردی و از بعد روش گردآوری داده‌ها، نوع غیرتعاملی پس رویدادی است، که از داده‌های موجود در پایگاه اطلاعاتی بورس اوراق بهادار تهران و نرم‌افزار رهآورد نوین استفاده شده است. بر اساس شرایط در نظر گرفته برای انتخاب نمونه، ۱۵۵ شرکت به روش حذف سیستماتیک طی سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵، انتخاب و اطلاعات آنها جمع‌آوری و با استفاده از رگرسیون چندگانه از طریق نرم‌افزار ایویوز آزمون گردیده است در این پژوهش محافظه‌کاری غیرشرطی براساس معیار گیولی و هاین اندازه‌گیری شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد رابطه معناداری بین محافظه‌کاری غیرشرطی و توانایی مدیریت است. همچنین با با هر یک از مدل‌هادرسه دسته شرکت‌های ورشکسته، شرکت‌های منطقه تردید و شرکت‌های سالم مورد آزمون قرار گرفت، که نتایج نشان داد رابطه متفاوت توانایی مدیریتی با محافظه‌کاری غیرشرطی درشرکت‌های با سطح درماندگی مالی متفاوت است.

واژگان کلیدی

توانایی مدیریتی، محافظه‌کاری غیرشرطی حسابداری، درماندگی مالی.

^۱ کارشناسی ارشد حسابرسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، ایران، پست الکترونیکی: mona.talaeee@gmail.com

^۲ دانشیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، ایران (نویسنده مسئول)، پست الکترونیکی: farzin.rezaei@qiau.ac.ir

^۳ کارشناسی ارشد حسابرسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، ایران

۱. مقدمه

با گسترش و تخصصی شدن فعالیت واحدهای تجاری، مالکان وظیفه مدیریت واداره امور واحدهای تحت مالکیت خود را به افراد متخصصی به نام مدیرعامل واگذار نمودند. مدیرعامل شرکت به عنوان مهم‌ترین رکن اداره کننده شرکت، مسولیت‌هایی اتخاذ تصمیمات راهبردی و برنامه ریزی عملیاتی روزانه شرکت را بر عهده دارد؛ تا جایی که ارزش و رشد شرکت به سطح توانایی‌ها و مهارت‌های وی بستگی دارد (دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۷؛ چیونگ و همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین چه از دیدگاه نظری و چه از دیدگاه عملی می‌توان توانایی مدیران را به عنوان مهم‌ترین عامل انسانی تأثیرگذار بر موفقیت شرکت در محیط کسب و کار و در نهایت افزایش ارزش شرکت تلقی نمود (سیاو و چوی، ۲۰۱۳). در ادبیات حسابداری، توانایی مدیریت یکی از ابعاد سرمایه انسانی شرکت‌ها است که به عنوان دارایی نامشهود طبقه‌بندی می‌شود. دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) توانایی مدیریتی به عنوان کسب درآمد بیشتر با استفاده از سطح معینی از منابع یا استفاده از منابع کمتر، برای بدست آوردن سطح معنی از درآمد (بیشینه-کردن کارایی منابع مورد استفاده) نسبت به همتایان‌شان در صنعت تعریف می‌نمایند. این منابع تولید درآمد در شرکت‌ها شامل بهای موجودی‌ها، هزینه‌های اداری و توزیع و فروش، دارایی‌های ثابت، اجاره‌های عملیاتی، هزینه‌های پژوهش و توسعه و دارایی‌های نامشهود شرکت می‌شود (دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۲). توانایی مدیریتی با دانش و آگاهی در ارتباط با مشتریان و شرایط کلان اقتصادی میزان درک استانداردهای پیچیده در ارتباط است (مانند: دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۳)؛ بنابراین توانایی-های ذاتی مدیریت، از عواملی است که قضاوت‌ها و برآوردهای وی، را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ و می‌توانند در تعیین کیفیت گزارشگری مالی نقش مهمی ایفا کنند، چراکه مدیرعامل اجرا ی اصول حسابداری و تهییه صورت‌های مالی را مدیریت می‌کنند (گارسیا-مکا و گارسیا-سانچر، ۲۰۱۸) بر این اساس، از آنجایی که توانایی مدیرعامل به شدت با کیفیت اعداد مربوط می‌شود. انتظار می‌رود سطح محافظه‌کاری حسابداری اعمال شده توسط مدیریت در مقابله با عدم قطعیت و ابهام‌های موجود، با میزان توانایی آنها نیز متفاوت باشد (حیدر و همکاران، ۲۰۱۷).

اصل محافظه‌کاری یا همان اصل احتیاط، از اولین و اصلی‌ترین راههای مواجه با ابهام‌های موجود در رویدادهای مالی و اقتصادی است (فروغی و میرزایی، ۱۳۹۱)، و همواره برویه‌های حسابداری و صورت‌های مالی تأثیرگذار است (زیگال و لامر، ۲۰۱۸). محافظه‌کاری به عنوان یکی از اصول محدود کننده در حسابداری است که در مفاهیم نظری حسابداری، به عنوان عکس العملی در قبال عدم اطمینان و به منظور حمایت از حقوق و ادعاهای صاحبان سهام و اعتبار دهنده‌گان تعریف شده است، به طوری که برای شناسایی اخبار خوب در صورت‌های مالی نسبت به اخبار بد، سطح بالاتری از قابلیت رسیدگی (تایید پذیری) را الزامی می‌نماید (بیانیه‌های مفاهیم حسابداری مالی، ۱۹۹۵). که بدین ترتیب محافظه‌کاری را رویه کاهش سود و کمتر نشان دادن دارایی‌ها در پاسخ به اخبار بد و در مقابل عدم افزایش سود و بیشتر نشان دادن دارایی‌ها در مقابل اخبار خوب تعریف نموده‌اند (باسو، ۱۹۹۷).

بر اساس مطالب بیان شده این مطالعه به بررسی این مسئله پرداخته خواهد که آیا توانایی مدیریتی بر محافظه‌کاری حسابداری اثرگذار خواهد بود یا خیر؟

از طرفی دیگر درماندگی مالی وضعیتی است که در آن نقش توانایی مدیریتی به علت مشکلاتی که شرکت با آن مواجه است، پرنگک‌تر از زمانی است که شرکت با مشکلات مالی رویرو نیست؛ که می‌تواند بسته به انگیزه مدیرعامل، به نتایج متفاوتی بیانجامد و بر رابطه توانایی مدیریتی و میزان محافظه‌کاری اعمال شده توسط مدیریت اثرگذار باشد. بنابراین در این پژوهش، بطور تجربی اثر نقش درماندگی مالی شرکت بر ارتباط توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری در حسابداری نیز سنجیده شده است.

۲. مبانی نظری و ادبیات پژوهش

توانایی مدیریتی: کارایی مدیران در کسب درآمد بیشتر با سطح معینی از منابع یا برعکس، کارایی در استفاده حداقلی از منابع برای کسب سطح مشخصی از درآمد (به عنوان مثال، به حداقل رساندن بهره کارایی از منابع مورد استفاده) نسبت به همتایانشان در صنعت تعریف می‌شود (دمیرجان و همکاران، ۲۰۱۲). در این پژوهش این متغیر با معیاری معرفی شده توسط دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) بر اساس تحلیل پوشش دادها و باقیمانده مدل رگرسیونی کارایی شرکت از ویژگی‌های شرکتی برآورده می‌گردد.

محافظه کاری حسابداری: عکس العملی در قبال عدم اطمینان و به منظور حمایت از حقوق و ادعاهای صاحبان سهام و اعتبار دهنده این تعریف شده است، به طوری که برای شناسایی اخبار خوب در صورت‌های مالی نسبت به اخبار بد، سطح بالاتری از قابلیت رسیدگی (تأثیرپذیری) را الزامی می‌نماید (بیانیه‌های مفاهیم حسابداری مالی، ۱۹۹۵). مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران، محافظه کاری را با لفظ احتیاط و بعنوان یک زیر ویژگی کیفی برای قابلیت اتکا این گونه تعریف شده است: احتیاط عبارت است از کاربرد درجه‌ای از مراقبت که در اعمال قضایت برای انجام برآورد در شرایط ابهام موردنیاز است. به گونه‌ای که درآمدهای دارایی‌ها بیشتر از واقع و هزینه‌ها یا بدھی‌ها کمتر از واقع ارائه نشود. اعمال احتیاط نباید منجر به ایجاد اندوخته‌های پنهانی یا ذخایر غیرضروری گردد، یا دارایی‌ها و درآمدهای را عمدتاً کمتر از واقع و بدھی‌ها و هزینه‌ها را عمدتاً بیشتر از واقع نشان دهد، زیرا این امر موجب نقض بی‌طرفی است و بر قابلیت اتکای اطلاعات مالی اثر می‌گذارد.

درماندگی مالی: به وضعیتی اشاره دارد که شرکت‌ها در موعد سررسید از پرداخت هزینه‌های مالی و سایر تعهدات خود ناتوان هستند، (بالدوین و میسون^۱؛ ریوک^۲، ۱۹۹۰)، و احتمال نکول یا ورشکستگی افزایش می‌یابد (اولسون^۳، ۱۹۸۰؛ شیوموی^۴، ۲۰۰۱).

۳. پیشینه پژوهش

۱-۳-۱- پژوهش‌های خارجی

- حیدر و همکاران (۲۰۱۷) در تحقیقی به بررسی توانایی مدیریتی و محافظه کاری حسابداری پرداختند و نتایج این پژوهش طی سال‌های ۲۰۰۴ الی ۲۰۱۳ در بین شرکت‌های استرالیایی نشان دادند که توانایی بالاتر مدیران (با دو پروکسی تحلیلی پوششی و پوشش خبری) به محافظه کاری حسابداری (با سه پروکسی متفاوت معکوس نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار، میانگین ۳ ساله شاخص گیولی و هاین (۲۰۰۰) و شاخص پمن و ژانگ (۲۰۰۲)) حاکی از آن است که با افزایش توانایی مدیریتی محافظه کاری حسابداری بهبود می‌یابد.

- ان جی و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی به بررسی توانایی مدیریت و ساختار نظارتی به عنوان مکانیزم برای بهبود کیفیت سود و ارزش شرکت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اندونزی پرداختند و نتایج این پژوهش با داده‌های مالی ۱۷۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اندونزی بین سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۴ نشان دادند که توانایی مدیریت تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود

¹ Baldwin & Mason

² Wruck

³ Ohlson

⁴ Shumway

وارزش شرکت دارد. علاوه بر این، با استفاده از تست سوبل، که کیفیت سود هیچ نقشی میانی را در ارتباط توانایی‌های مدیریتی و ساختارهای نظارتی، بر ارزش شرکت ایفا نمی‌کند.

- در جیان و همکاران (۲۰۱۳) در تحقیقی به بررسی توانایی مدیریتی و کیفیت سود پرداختند و نتایج پژوهش آنها نشان دادند که توانایی مدیریت بر چهار ویژگی کیفی سود شامل تعدد ارائه مجدد صورتهای مالی، پایداری سود، کیفیت اقلام تعهدی و میزان خطای برآورد در مطالبات مشکوک الوصول رابطه مثبت دارد، بدین معنی که مدیران تواناتر تعدد ارائه مجدد صورتهای مالی، پایداری سود، کیفیت اقلام تعهدی و میزان خطای برآورد در مطالبات مشکوک الوصول آنها همچنین به این نتیجه رسیده‌اند که توانایی مدیریت بر پایداری بخش تعهدی سود به صورت مستقیم تأثیرگذار است.

- در جیان و همکاران (۲۰۱۲) در تحقیقی به بررسی توانایی مدیریت و مدیریت سود پرداختند که توانایی مدیریتی چگونه بر تحریف عدمی صورتهای مالی (مدیریت سود) تأثیرمی‌گذارد. آنها استدلال نمودند که ازیک سو، مدیران با توانایی با دریافت جبران صورتهای مالی (مدیریت سود) تأثیرمی‌گذارد. آنها استدلال نمودند که ازیک سو، مدیران با توانایی با دریافت جبران خدمات بیشتر به احتمال کمتری در مدیریت سود درگیر می‌شوند، در حالی که همین مدیران ممکن است از توانایی‌شان در جهت مدیریت سود با اهداف رانت خوارانه استفاده کنند. آنها به طور تجربی رابطه بین توانایی مدیریتی و هر دو مدیریت سود از طریق دستکاری اقلام تعهدی و فعالیت‌های واقعی دریافتند که مدیران دارای توانمندی بیشتر به طور متوسط با احتمالی بیشتری از مدیریت سود از طریق دستکاری اقلام تعهدی و به احتمال کمتر از مدیریت سود از طریق دستکاری فعالیت‌های واقعی می‌پردازنند. همچنین آنها دریافتند که پیامدهای منفی مدیریت سود در میان مدیران با توانایی بیشتر کاهش می‌یابد و به طور خاص، شواهدی آنهاشان می‌دهد که مدیران بهتر مدیریت سود را با موفقیت بیشتر، پیامدهای منفی کمتر از جمله فروش پایین تر و یا تجدید ارائه صورت‌های مالی آینده را تجربه می‌کنند.

۳-۲- پژوهش‌های داخلی

- مریم عبدالی (۱۳۹۶) در تحقیقی به بررسی توانایی مدیریت بر ثبات سود شرکتها و کیفیت اقلام تعهدی در شرکتها پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران در قلمرو زمانی پژوهش سالهای ۱۳۸۹-۱۳۹۴ پرداختند و نشان دادند توانایی مدیران و سودهای سال آتی رابطه مثبت معناداری وجود دارد و این موضوع است که توانایی‌هایی مدیران برایجاد سود و تکرار سودها بسیار موثر است.

- چالاکی، منصور فروکرمی (۱۳۹۶) در تحقیقی به بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر انعطاف پذیری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران برای بازه زمانی ۱۳۸۸-۱۳۹۴ در ۱۰۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران پرداختند و نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین توانایی مدیریت و انعطاف پذیری مالی وجود دارد و شرکت‌های مدیران توان از انعطاف-پذیری مالی بالایی برخوردار هستند.

- در خشنانی و زواری رضایی (۱۳۹۵) در تحقیقی به بررسی تأثیر توانایی‌های مدیریتی بر عملکرد مالی و ارزش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران پرداختند پرسش اصلی این پژوهش این بود که آیا در بازار سرمایه ایران نیز توانایی مدیریتی شرکت‌ها می‌تواند منجر به بهبود عملکرد مالی و نهایتاً افزایش ارزش شرکت گردد یا خیر؟ نتایج این پژوهش طی سال‌های ۱۳۸۲ الی ۱۳۹۳ نشان داد که در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، افزایش توانایی مدیریتی نمی‌تواند منجر به بهبود عملکرد مالی شرکت در کوتاه مدت و افزایش ارزش شرکت در بلند مدت گردد.

- خدمای پور و همکاران (۱۳۹۴) در تحقیقی به بررسی تأثیر اطمینان بیش از حد مدیریت بر محافظه کاری؛ با درنظر گرفتن نظارت بیرونی پرداختند و نتایج این پژوهش در ۱۹۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران طی سال‌های ۱۳۸۳-۱۳۹۱ با اندازه گیری بیش اطمینانی مدیریتی، بادو مقیاس مازاد سرمایه‌گذاری و مازاد نسبت بدھی به حقوق صاحبان سهام و محافظه کاری مشروط براساس مدل تعدیل شده باسو و محافظه کاری نامشروع براساس دو مقیاس محافظه کاری مبتنی بر اقلام تعهدی و ضریب چولگی گیولی و هاین نشان می‌داد بیش اطمینانی مدیریتی، بر هر دونوع محافظه کاری مشروط و نامشروع اثر منفی معنادار می‌گذارد. همچنین براساس یافته‌های پژوهش، برخی سازوکارهای نظارت بیرونی می‌تواند اثر منفی بیش اطمینانی مدیریت بر محافظه کاری نامشروع را کاهش دهد.

- بزرگ‌گ اصل و صالح زاده (۱۳۹۴) در تحقیقی به بررسی رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود با تأکید بر اجزای تعهدی و جریانهای نقدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران با استفاده از داده‌های ۷۵ شرکت طی دوره ۷ ساله از ابتدای سال ۱۳۸۴ تا پایان سال ۱۳۹۰، نتایج پژوهش مؤید وجود رابطه مثبت بین توانایی مدیریت و پایداری سود و همچنین توانایی مدیریت و پایداری اجزای تعهدی و نقدی سود بود، ولی رابطه بین توانایی مدیریت و پایداری بخش تعهدی نسبت به بخش نقدی قوی تر بود.

- رامشه و ملانظری (۱۳۹۳) در تحقیقی به بررسی بیش اطمینانی مدیریت و محافظه کاری حسابداری پرداختند و در این مطالعه، برای اندازه گیری بیش اطمینانی مدیریت از دو معیار مبتنی بر تصمیمات سرمایه‌گذاری استفاده شده است. معیار محافظه کاری مشروط مبتنی بر الگوی رگرسیون خان و واتس (۲۰۰۹) و دو معیار محافظه کاری نامشروع مبتنی بر اقلام تعهدی و تفاوت چولگی سود و جریانهای نقدی بود نمونه پژوهش شامل ۶۲ شرکت برای دوره زمانی ۱۳۷۸-۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۱ است. نتایج آنها نشان می‌داد که بین محافظه کاری مشروط و نامشروع با بیش اطمینانی مدیریت رابطه‌ای منفی و معنادار وجود دارد. به علاوه، یافته‌هایشان نشان داد که نظارت خارجی اثر منفی بیش اطمینانی بر محافظه کاری شرطی را کاهش داده، اما اثر مشابه در مورد محافظه کاری غیرشرطی نخواهد داشت.

- کالیوه (۱۳۹۲) در تحقیقی به بررسی تاثیر خوش بینی مدیران بر محافظه کاری شرطی و غیرشرطی در ۱۲۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، طی دوره زمانی ۱۳۸۶-۱۳۹۱ پرداختند و نتایج این پژوهش نشان داد که بین خوش بینی مدیران و محافظه کاری شرطی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. اما بین خوش بینی مدیران و محافظه کاری غیرشرطی رابطه معناداری وجود ندارد.

۳-۳- فرضیه‌های پژوهش

فرضیه ۱: رابطه معناداری بین توانایی مدیریتی و محافظه کاری غیرشرطی وجود دارد.

فرضیه ۲: درماندگی مالی بر رابطه بین توانایی مدیریتی و محافظه کاری غیرشرطی موثر است.

۴- جامعه آماری، نمونه آماری و روش نمونه‌گیری

در این پژوهش جامعه آماری شرکت‌های فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران است. نمونه گیری به روش حذف سیستماتیک انجام خواهد شد بدین ترتیب که از میان تمامی شرکت‌هایی فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران خواهد بود که شرایط ذیل را دارا باشند:

۱) در طول سال‌های مالی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵ در بورس حضور داشته‌اند.

۲) جزو شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها نباشد.

۳) شرکت در صنعتی فعالیت نماید که در طول سال‌های مورد بررسی حداقل ۳ شرکت بطور مدوام در آن حضور داشته باشد.

۴) پایان سال مالی آنها آخر اسفند هر سال بوده و در طول دوره فوق الذکر تغییری در سال مالی نداده‌اند.

۵) در همه سال‌های مورد بررسی در پایان سال مالی اطلاعات و داده‌های موردنیاز آنها در دسترس باشد.

شایان ذکر است متغیرهای سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ برای سنجش متغیرهای پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است. بنابراین، دوره زمانی پژوهش شامل ۸ سال متوالی از ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ است.

درنهایت پس از حذف شرکت‌هایی که شرایط ذکر شده را نداشتند؛ تعداد نمونه پژوهش به ۱۵۵ شرکت رسید.

۵- مدل‌های آماری پژوهش

- مدل آماری: توانایی مدیریتی - محافظه‌کاری (عدم تقارن زمانی سود بر مبنای پایداری تغییرات سود)

$$1) \Delta NI_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \Delta NI_{i-1,t} + \beta_2 D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_3 \Delta NI_{i-1,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_4 MGR-Ability_{i,t} + \beta_5 MGR-Ability_{i,t} \times \Delta NI_{i-1,t} + \beta_6 MGR-Ability_{i,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_7 MGR-Ability_{it} \times \Delta NI_{i-1,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_8 Size_{i,t} + \beta_9 Size_{i,t} \times \Delta NI_{i-1,t} + \beta_{10} Size_{i,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_{11} Size_{it} \times \Delta NI_{i-1,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_{12} Lev_{i,t} + \beta_{13} Lev_{i,t} \times \Delta NI_{i-1,t} + \beta_{14} Lev_{i,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_{15} Lev_{it} \times \Delta NI_{i-1,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_{16} MTB_{i,t} + \beta_{17} MTB_{i,t} \times \Delta NI_{i-1,t} + \beta_{18} MTB_{it} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \beta_{19} MTB_{it} \times \Delta NI_{i-1,t} \times D\Delta NI_{i-1,t} + \varepsilon_{i,t}$$

- مدل آماری فرضیه: توانایی مدیریتی - محافظه‌کاری غیر شرطی

$$2) Con-ACC_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 MGR-Ability_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 MTB_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 S-Growth_{i,t} + \beta_7 Loss_{i,t} + \beta_8 BInd_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

که در آن:

- نشانگر دوره مالی - t - نشانگر شرکت - i - ۴- جزء خطاب

- **MGR-Ability_{i,t}**: توانایی مدیریتی شرکت i در پایان دوره مالی t

به منظور اندازه‌گیری توانایی مدیریت از الگوی ارائه شده به وسیله دموجیان و همکاران (۲۰۱۲) استفاده شده است. برای سنجش توانایی مدیران با استفاده از این الگوگام‌های زیر باید طی شود.

گام اول: ابتدا کارایی شرکت با استفاده از روش تحلیل پوششی داده‌ها (با بازده به مقیاس متغیر و خروجی محور) و با در نظر گرفتن متغیرهای فروش (Sales)، بهای تمام شده کالای فروش رفته (CGS)، هزینه‌های فروش، اداری و عمومی (A&SG)، داراییهای ثابت مشهود (PPE) و داراییهای نامشهود (ارزش دفتری ارائه شده در ترازنامه) (Intan) سنجیده می‌شود. به عبارت دیگر، رابطه شماره ۱ به منظور سنجش کارایی شرکت‌ها در سطح سال-صنعت حل می‌شود.^۱

^۱ لازم به ذکر است که در این پژوهش رابطه بالا با توجه به در دسترس بودن اطلاعات و امکان محاسبه متغیرها مورد استفاده قرار گرفته است. به عنوان نمونه، اطلاعات لازم در مورد اجراء عملیاتی و مخارج پژوهش و توسعه در دسترس نبود؛ در نتیجه، این متغیرها حذف شدند.

$$MAX\theta = \frac{Sales}{CGS + SG\&A + PPE + Intan}$$

گام دوم: توانایی مدیریت با استفاده از کارایی بدست آمده در مرحله اول و معادله رگرسیون ترکیبی به شرح رابطه شماره ۲ در سطح صنعت و با توجه به عوامل ذاتی شرکت (که بر توانایی مدیریت اثرگذار است) به زیر محاسبه می شود:

$$FE_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 ln(TA)_{i,t} + \alpha_2 MS_{i,t} + \alpha_3 FCFInd_{i,t} + \alpha_4 ln(Age)_{i,t} + \alpha_5 FCI_{i,t} + Year_i + \varepsilon_{i,t}$$

که در آن

- $Ln(TA)_{it}$: بیانگر لگاریتم طبیعی مجموع دارایی ها؛

- MS_{it} : بیانگر سهم بازار در شرکت در صنعت مربوطه

- $FCFInd_{it}$: برابر است با ۱ اگر جریان های نقدی شرکت مثبت باشد، در غیر اینصورت صفر. جریان نقد آزاد که برابر است با خالص وجه نقد ناشی از فعالیت های عملیاتی منهای سود تقسیمی و بهره بدھی؛

- $Ln(Age)_{it}$: لگاریتم طبیعی سن بورسی شرکت (که از زمان ورود شرکت به بورس تا زمان مورد نیاز را در برمی گیرد).

- FCI_{it} : شاخص فعالیت برونو مرزی: اگر شرکت i در سال t دارای فروش خارجی (صادرات) باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر می پذیرد؛

- E : مقدار باقی نشان دهنده توانایی مدیریت در شرکت است.

Con-ACC_{i,t} -

- محافظه کاری غیرشرطی شرکت i در پایان دوره مالی t

برای محاسبه محافظه کاری غیرشرطی از مدل گیولی و هاین^۱ (۲۰۰۳) به شرح زیر استفاده گردیده است:

$$UCC = \frac{(NI_{i,t} + Dep_{i,t} - CFO_{i,t})}{TA_{i,t-1}} \times (-1)$$

که در آن:

- $NI_{i,t}$: سود عملیاتی شرکت i در سال t

- $Dep_{i,t}$: هزینه استهلاک شرکت i در سال t

- $CFO_{i,t}$: جریان نقدی عملیاتی شرکت i در سال t

- $TA_{i,t}$: کل دارایی شرکت i در ابتدای سال t

Size_{i,t} -

اندازه شرکت i در پایان دوره مالی t

¹Givoly & Hayn

برابر است با لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها

$\text{LEV}_{i,t} =$

- نسبت اهرم مالی شرکت i در پایان دوره مالی t از طریق تقسیم کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها اندازه‌گیری شده است.

$\text{MTB}_{i,t} =$

- نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری شرکت i در پایان دوره t از طریق نسبت جمع ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و ارزش دفتری کل بدهی‌ها بر ارزش دفتری کل دارایی‌ها اندازه‌گیری شده است.

$\text{ROA}_{i,t} =$

- بازده دارایی شرکت i در پایان دوره مالی t از طریق نسبت سود خالص قبل از مالیات به ارزش دفتری کل دارایی‌ها شرکت اندازه‌گیری شده است.

$\text{S-Growth}_{i,t} =$

- رشد فروش شرکت i در پایان دوره مالی t از طریق تفاوت فروش سال t به سال $t-1$ تقسیم بر فروش سال t اندازه‌گیری شده است.

$\text{Loss}_{i,t} =$

- زیان شرکت i در پایان دوره مالی t (متغیر مجازی - دوجهی) برابر با ۱ اگر شرکت i برای سال مالی t زیان گزارش نماید، در غیر اینصورت برابر با صفر

$\text{BInd}_{i,t} =$

- استقلال هیئت مدیره i در پایان دوره مالی t برابر با نسبت تعداد اعضای غیر موظف حاضر در هیئت مدیره به تعداد کل اعضای هیئت مدیره

۶- یافته‌های پژوهش

۱-۶ آمار توصیفی

در روش‌های توصیفی تلاش بر آن است تا با ارائه نگاره‌ی از نتایج آماره‌های توصیفی و استفاده از ابزارهای آمار توصیفی نظری شاخص‌های مرکزی، به توصیف داده‌های پژوهش پرداخته شود، تا این امر به شفافیت موضوع کمک کند

جدول ۱- آماره توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	نوع	مقدار	میانگین	مقادیر	میانگین	مقدار	نوع	مقدار
تغییرات سود خالص	ΔNit	۱۲۴۰	۰/۰۱۸	۰/۰۰۸	۱/۰۴۳	-۰/۰۵۷	۰/۱۱۵	-۰/۰۵۷
تغییرات سود خالص	ΔNit-1	۱۲۴۰	۰/۰۱۸	۰/۰۰۸	۱/۰۴۳	-۰/۰۵۷	۰/۱۱۹	-۰/۰۵۷
تغییرات منفی سود خالص	DΔNit-1	۱۲۴۰	۰/۴۳۶	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۴۹۶	۰/۰۰۰	-۰/۰۵۵
سود خالص	Nit	۱۲۴۰	۰/۱۳۱	۰/۱۰۲	۱/۲۰۹	-۰/۰۵۵	۰/۱۶۷	-۰/۰۲۶
بازده سهام	Rt	۱۲۴۰	۰/۵۱۱	۰/۲۰۸	۸/۵۹۵	-۰/۶۵۸	۰/۹۹۵	-۰/۰۵۷
بازده سهام منفی	DRt	۱۲۴۰	۰/۳۰۱	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۴۵۹	۰/۰۰۰	-۰/۰۵۵
اقلام تعهدی	ACCit	۱۲۴۰	۰/۸۱۷	۰/۶۸۴	۸/۴۵۲	-۰/۰۲۶	۰/۶۳۲	-۰/۰۲۶
جریان نقدی عملیاتی	CFOt	۱۲۴۰	۰/۱۲۶	۰/۱۰۹	۰/۶۵۲	-۰/۳۳۶	۰/۱۳۱	-۰/۰۵۷
جریان نقدی عملیاتی منفی	DCFOt	۱۲۴۰	۰/۱۲۷	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۳۳۳	۰/۰۰۰	-۰/۰۵۷
محافظه‌کاری غیرشرطی	UCC	۱۲۴۰	-۰/۰۵۲	-۰/۰۴۰	۰/۶۳۲	-۱/۲۵۱	۰/۱۵۴	-۰/۰۵۷
توانایی مدیریتی	MGR-Ability	۱۲۴۰	۰/۰۰۰	۰/۰۱۵	۰/۲۰۹	-۰/۰۴۰	۰/۰۷۴	-۰/۰۵۷
درماندگی مالی	FDISTRs	۱۲۴۰	۲/۹۷۴	۲/۴۲۲	۲۳/۷۴۹	-۳/۹۱۷	۲/۴۱۹	-۰/۰۵۷
اندازه شرکت	Size	۱۲۴۰	۱۳/۹۷۸	۱۳/۷۸۳	۱۹/۱۳۳	۱۰/۰۳۱	۱/۵۲۷	-۰/۰۵۷
اهرم مالی	Leverage	۱۲۴۰	۰/۶۲۴	۰/۶۲۰	۹/۵۲۰	۰/۰۹۰	۰/۳۳۶	-۰/۰۵۷
نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	MTB	۱۲۴۰	۱/۵۶۶	۱/۳۶۶	۱۲/۲۷۹	۰/۵۹۹	۰/۷۳۰	-۰/۰۵۷
بازده دارایی‌ها	ROA	۱۲۴۰	۰/۱۲۳	۰/۱۰۵	۰/۶۹۵	-۰/۷۹۷	۰/۱۵۱	-۰/۰۵۷
رشد فروش	S-Growth	۱۲۴۰	۰/۱۸۴	۰/۱۳۷	۴/۶۵۱	-۰/۸۴۵	۰/۳۹۹	-۰/۰۵۷
زیان	Loss	۱۲۴۰	۰/۱۱۷	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۳۲۱	-۰/۰۵۷
استقلال هیئت مدیره	Bind	۱۲۴۰	۰/۶۷۳	۰/۶۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۹۰	-۰/۰۵۷

۶-۲- ماتریس ضرایب هم بستگی پیرسون

ضریب همبستگی، شدت رابطه و نیز نوع رابطه مثبت و منفی (مستقیم یا معکوس) را نشان می‌دهد، و همواره بین ۱ و -۱ است. همبستگی بین متغیرهای پژوهش در شرکت‌های مورد مطالعه برای متغیرهای مورد استفاده در مدل بررسی محافظه‌کاری حسابداری بر مبنای عدم تقارن زمانی سود بر مبنای پایداری تغییرات سود در دوره ۸ ساله پژوهش، در جدول ۲ ارائه شده است.

۷-آزمون فرضیه‌ها پژوهش

۱-۷-مدل محافظه کاری غیرشرطی و فرضیه‌های مرتبط

جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیرهای مدل محافظه کاری از نوع عدم تقارن زمانی سود بر مبنای پایداری تغییرات سود

متغیر	Δ_{Nit}	$\Delta_{\text{Nit-1}}$	$\Delta_{\text{Nit-2}}$	Size	Leverage	MTB
تغییرات سود خالص	.۱۰۰					
تغییرات سود خالص	.۰۰۶۰	.۱۰۰				
تغییرات منفی سود خالص	.۰۰۳۶					
توانایی مدیریتی	.۰۰۱۵	.۰۰۶۷	.۱۰۰			
کل داری‌ها	.۰۰۲	.۰۰۳	.۰۰۸۶	.۰۰۸۹	.۰۰۶۹	.۱۰۰
اهرم مالی	.۰۰۲۱	.۰۰۵۱	.۰۰۰۸	.۰۰۰۸	.۰۰۱۴	.۱۰۰
نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	.۰۰۴۶	.۰۰۷۳	.۰۰۷۷	.۰۰۶۲	.۰۰۰۶	
	.۰۰۰۳	.۰۰۰۳	.۰۰۰۳	.۰۰۰۳	.۰۰۰۱	.۰۰۰۱
	.۰۰۰۲	.۰۰۰۲	.۰۰۰۲	.۰۰۰۲		

جدول ۳ نتایج برآش مدل رگرسیونی مرتبط با محافظه کاری غیرشرطی را به نمایش می‌گذارد. قبل از آزمون مدل به انتخاب الگوی مناسب برای مدل رگرسیونی پرداخته شده است. در نگاره ۱ مقدار احتمال آماره F لیمر، کمتر از سطح معنی داری ۵٪ بوده و لذا، استفاده از روش داده‌های تلفیقی برای برآورد آزمون‌های مدل متغیر خواهد بود. نتیجه آزمون هاسمن در جدول ۳ نشان می‌دهد. مقدار احتمال آماره هاسمن، کمتر از سطح معنی داری ۵٪ می‌باشد؛ لذا، دلیل کافی برای رد الگوی اثرات ثابت نداریم و برای آزمون فرضیه پژوهش در سطح کل شرکت‌ها از الگوی اثرات ثابت استفاده می‌کنیم.

سطح اهمیت آماره آزمون بروش- پاگان- گادفری کوچک‌تر از ۰,۰۵ می‌باشد، که به معنای رد وجود همسانی واریانس و الزام به استفاده از روش برآورد رگرسیونی حداقل مربعات تعیین یافته برای رفع این مشکل است. در این مدل‌ها مقدار آماره دوربین-واتسون تقریباً برابر ۲,۰۸۲ است، این عدد نشان می‌دهد که خطاهای از یکدیگر مستقل هستند و بین خطاهای خود همبستگی وجود ندارد، و فرض همبستگی بین خطاهای رد می‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کردمطابق با داده‌های جدول ۳ نظر به اینکه سطح معنی داری آماره F برابر (۰,۰۰۰) کمتر از ۰,۰۵ است، بنابراین می‌توان گفت شاخص اعتبار برآش مدل، یعنی آماره F معنی دار است و در نتیجه رگرسیون معنی دار است. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که حدود ۵۶ درصد از تغییرات اقلام تعهدی تحت تاثیر متغیرها مورد پژوهش بوده است.

جدول ۳- آزمون مدل رگرسیونی

روش رگرسیونی: حداقل مربعات تعیین یافته (پانل، اثرات ثابت)				تعداد مشاهدات: ۱۲۴۰	متغیر وابسته: محافظه کاری غیرشرطی
احتمال آماره t					
۰/۰۰۷	۲/۶۸۳	۰/۰۹۲	۰/۲۴۸	C	
۰/۰۷۱	-۱/۸۰۹	۰/۰۳۳	-۰/۰۵۹	MGR_ABILITY	
۰/۰۰۴	-۲/۸۹۳	۰/۰۰۶	-۰/۰۱۹	Size	
۰/۰۶۳	-۱/۸۶۴	۰/۰۱۴	-۰/۰۲۶	Leverage	
۰/۰۰۳	۳/۰۱۴	۰/۰۰۵	۰/۰۱۵	MTB	
۰/۰۰۰	-۱۳/۶۹۳	۰/۰۳۴	-۰/۴۶۰	ROA	
۰/۰۰۰	-۱۰/۲۹۳	۰/۰۰۷	-۰/۰۶۸	S_Growth	
۰/۰۴۶	۲/۰۰۲	۰/۰۱۰	۰/۰۱۹	LOSS	
۰/۰۵۵	۱/۹۲۰	۰/۰۱۶	۰/۰۳۱	Bind	
۰,۵۶۰				ضریب تعیین	
۰,۴۹۴				ضریب تعیین تعدل شده	
(۰,۰۰۰۰) ۸,۴۴۲				مقدار آماره F (احتمال آماره)	
۲,۰۸۲				آماره دوربین- واتسون	
آزمون بروش- پاگان- گادفری					
۹,۸۸۸				مقدار آماره F	
۰,۰۰۰				احتمال آماره	
انتخاب داده های تلفیقی در برابر داده های تابلویی					
۲,۶۳۳				مقدار آماره F لیمر	
۱۵۴,۱۰۷۷				درجه آزادی	
۰,۰۰۰				احتمال آماره	
انتخاب داده های اثرات ثابت در برابر داده های اثرات تصادفی					
۳۵,۴۹۹				مقدار آماره هاسمن	
۸				درجه آزادی	
۰,۰۰۰				احتمال آماره	

نتایج حاصله در جدول ۳، ضریب متغیر توانایی مدیریتی، برابر با $-۰,۰۵۹$ ، با سطح احتمال آماره $t (0,071)$ بوده، که به معنای وجود رابطه منفی و معنادار بین اثر توانایی مدیریتی با محافظه کاری غیرشرطی می باشد. با توجه به کمتر بودن سطح خطای مورد پذیرش ضریب مورد نظر از میزان $10,10$ فرضیه فوق مبنی بر وجود رابطه معنادار توانایی مدیریتی با محافظه کاری غیرشرطی، در سطح اطمینان 90% ، مورد تایید واقع گردید.

فرضیه ۱: رابطه معناداری بین توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی وجود دارد.

در جدول ۴، مدل رگرسیونی بررسی محافظه‌کاری حسابداری بر مبنای عدم تقارن زمانی سود بر مبنای پایداری تغییرات سود در سه سطح شرکت‌های ورشکسته، شرکت‌های منطقه تردید و شرکت‌های سالم ارائه گردیده است. احتمال آماره F در تمامی سطوح کمتر از $0,05$ است، در نتیجه تمام مدل‌ها، رگرسیون معنادار است. در این مدل‌ها مقدار آماره دوربین-واتسون تقریباً برابر $1,5$ تا $2,5$ ماست، این اعداد نشان می‌دهد که خطاهای از یکدیگر مستقل هستند و بین خطاهای خود همبستگی وجود ندارد، و فرض همبستگی بین خطاهای رد می‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد.

فرضیه ۲: درماندگی مالی بر رابطه بین توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی موثر است.

نتایج حاصله در جدول ۴، ضریب متغیر توانایی مدیریتی در سه سطح شرکت‌های ورشکسته، شرکت‌های منطقه تردید و شرکت‌های سالم به ترتیب برابر با، $0,029$ ، $0,021$ ، $0,0121$ با سطح احتمال آماره $t(0,708)$ ، $t(0,043)$ و $t(0,043)$ با سطح احتمال آماره $t(0,861)$ بوده، که به معنای وجود رابطه متفاوت توانایی مدیریتی با محافظه‌کاری غیرشرطی در شرکت‌های با سطح درماندگی مالی مختلف می‌باشد. بدین ترتیب، فرضیه فوق مبنی بر وجود اثر متفاوت درماندگی مالی بر رابطه توانایی مدیریتی با محافظه‌کاری غیرشرطی در سطوح مختلف، مورد تایید واقع شد.

جدول ۵- خلاصه نتایج پژوهش

نتیجه	شرح	
تایید	رابطه معناداری بین توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی وجود دارد.	۱
تایید	درماندگی مالی بر رابطه بین توانایی مدیریتی و محافظه‌کاری غیرشرطی موثر است .	۲

جدول ۴- آزمون مدل رگرسیونی

متغیر وابسته : محافظه کاری غیرشرطی
روش رگرسیونی: حداقل مربعات معمولی

منطقه تردید (۶۰۴ مشاهده)												متغیرها
احتمال آماره t	آماره t	خطای استاندارد	ضریب	احتمال آماره t	آماره t	خطای استاندارد	ضریب	احتمال آماره t	آماره t	خطای استاندارد	ضریب	
۰/۲۸۹	-۰/۸۶۳	۰/۰۸۶	-۰/۰۷۴	۰/۵۱۷	-۰/۶۴۹	۰/۰۶۰	-۰/۰۳۹	۰/۷۶۹	-۰/۲۹۴	۰/۰۹۴	-۰/۰۲۸	C
۰/۸۶۱	-۰/۱۷۶	۰/۱۱۴	-۰/۰۲۰	۰/۰۴۳	-۲/۰۲۵	۰/۰۶۰	-۰/۱۲۱	۰/۷۰۸	۰/۳۷۵	۰/۰۷۹	۰/۰۲۹	MGR_ABILITY
۰/۷۲۶	۰/۳۵۱	۰/۰۰۶	-۰/۰۰۲	۰/۱۳۱	۱/۵۱۲	۰/۰۰۴	-۰/۰۰۶	۰/۶۲۹	۰/۴۸۴	۰/۰۰۵	۰/۰۰۲	Size
۰/۱۰۶	-۱/۶۲۰	۰/۰۱۶	-۰/۰۲۷	۰/۰۰۱	-۳/۴۶۷	۰/۰۴۲	-۰/۱۴۵	۰/۱۷۴	-۱/۳۶۵	۰/۰۴۳	-۰/۰۵۹	Leverage
۰/۱۲۱	۱/۵۵۴	۰/۰۱۱	-۰/۰۱۷	۰/۵۲۸	۰/۶۳۱	۰/۰۲۰	-۰/۰۱۳	۰/۴۲۴	۰/۸۰۲	۰/۰۳۲	۰/۰۲۵	MTB
۰/۰۰۰	-۴/۱۹۹	۰/۰۷۵	-۰/۳۱۵	۰/۰۰۰	-۴/۱۲۰	۰/۱۰۹	-۰/۴۴۷	۰/۰۰۰	-۴/۱۵۲	۰/۱۲۱	-۰/۰۵۰۴	ROA
۰/۰۰۱	-۳/۵۲۷	۰/۰۳۳	-۰/۱۱۵	۰/۰۰۰	-۳/۷۴۵	۰/۰۲۵	-۰/۰۹۴	۰/۴۸۷	-۰/۶۹۶	۰/۰۱۸	-۰/۰۱۳	S_Growth
۰/۸۲۵	۰/۲۲۱	۰/۰۴۱	-۰/۰۰۹	۰/۱۰۷	۱/۶۱۶	۰/۰۲۱	-۰/۰۳۳	۰/۰۸۰	۱/۷۶۰	۰/۰۲۲	۰/۰۳۹	LOSS
۰/۲۴۴	۱/۱۶۶	۰/۰۴۶	-۰/۰۵۴	۰/۰۴۷	۱/۹۹۴	۰/۰۲۸	-۰/۰۵۶	۰/۴۳۵	۰/۷۸۲	۰/۰۴۱	۰/۰۳۲	Bind
۰,۱۸۵				۰,۱۶۲				۰,۳۲۵				ضریب تعیین
۰,۱۷۰				۰,۱۵۰				۰,۲۹۴				ضریب تعیین تعديل شده
(۰,۰۰۰) ۱۲,۵۶۷				(۰,۰۰۰) ۱۴,۳۵۴				(۰,۰۰۰) ۱۰,۵۴۶				مقدار آماره F (احتمال آماره)
۱,۵۶۱				۱,۸۲۶				۲,۰۵۹				آماره دوربین- واتسون

۸- پیشنهادهای مبنی بر نتایج حاصل از فرضیات پژوهش

هدف از این پژوهش بررسی ارتباط توانایی مدیریتی و محافظه کاری غیرشرطی حسابداری، با تأکید بر نقش درماندگی مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. در این پژوهش برای آزمون محافظه کاری غیرشرطی نیز بر اساس معیار گیولی و هاین اندازه گیری شد. نتایج پژوهش نشان می دهد که رابطه معناداری بین محافظه کاری غیرشرطی و توانایی مدیریت وجود دارد. همچنین با هر یک از مدل ها در سه دسته شرکت های ورشکسته، شرکت های منطقه تردید و شرکت های سالم مورد آزمون قرار گرفت، که نتایج نشان داد رابطه متفاوت توانایی مدیریتی با محافظه کاری غیرشرطی در شرکت های با سطح درماندگی مالی مختلف می باشد

این نتایج را می توان بدین گونه تفسیر نمود که مدیران با توانایی بالاتر با استفاده از محافظه کاری بیشتر، بطور بالقوه نیازی به پنهان کردن زیان و طفره روی از مسئولیت دستکاری داده های مالی ندارند. لذا، استفاده کنندگان از اطلاعات مالی می توان این موضوع را مدنظر داشته باشند که مدیران با توانایی بالاتر نسبت به مدیران با توانایی پایین تر از کیفیت گزارش گری مالی بالاتری به واسطه محافظه کاری بالاتر به عنوان یکی از ویژگی های کیفی اطلاعات مالی برخوردارند. بنابراین، به سرمایه گذاران، اعتبار دهنده کان و حتی حسابرسان پیشنهاد می شود در ارزیابی کیفیت گزارش های مالی و محافظه کاری حسابداری توانایی مدیریت را به عنوان یکی از عوامل اثرگذار در نظر بگیرند.

۹. منابع و مآخذ

۱. بزرگ اصل، موسی؛ و صالح زاده، بیستون. (۱۳۹۴). رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود با تأکید بر اجزای تعهدی و جریان های نقدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. دانش حسابرسی، ۵۸: ۱۵۳-۱۷۰.
۲. چالاکی، پری؛ منصور فر، غلام رضا؛ کرمی، امیر. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر درماندگی مالی با تأکید بر انعطاف پذیری مالی. دانش حسابداری مالی، ۱۵(۱)، ۱۵۳-۱۸۰.
۳. خدامی پور، احمد. دُری سده، مصطفی و پور اسماعیلی، آزاده. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر اطمینان بیش از حد مدیریت بر محافظه کاری؛ بادر نظر گرفتن نظرارت بیرونی. بررسی های حسابداری و حسابرسی، ۲۲(۲): ۱۸۳-۲۰۲.
۴. خدامی پور، احمد؛ ترک زاده ماهانی، علی. (۱۳۹۰). مالیات و محافظه کاری در گزارشگری مالی و مربوط بودن اطلاعات حسابداری. پژوهش های حسابداری مالی، ۹: ۷۲-۱۴.
۵. دانایی فر، مریم؛ و رمضانی، امیر رضا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین توانایی مدیران و کیفیت تصمیمات مدیریتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایران، اولین کنفرانس بین المللی تکنیک های مدیریت و حسابداری، تهران، شرکت همایشگران مهر اشراق، https://www.civilica.com/Paper-MNGTEC01-MNGTEC01_031.html
۶. درخشانی، ایثار؛ و اکبر زواری، رضایی. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر توانایی های مدیریتی بر عملکرد مالی و ارزش شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. کنفرانس بین المللی مدیریت و حسابداری، تهران، موسسه آموزش عالی نیکان: https://www.civilica.com/Paper-MANAGECONF01-MANAGECONF01_131.html

۷۹-۵۵:۱۶

۷. رامشه، منیزه. ملاحظه‌منیزه. (۱۳۹۳). بیش اطمینانی مدیریت و محافظه‌کاری حسابداری. دانش حسابداری،
۸. عبدالی، مریم. (۱۳۹۶). بررسی توانایی مدیریت بر ثبات سودشرکتها و کیفیت اقلام تعهدی در شرکتها پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. اولین همایش حسابداری، مدیریت و اقتصاد بارویکرد پویایی اقتصاد ملی، ملایر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر، <https://www.civilica.com/Paper-AMEM01-299.html>
۹. کالیوه (۱۳۹۲). تاثیر خوش بینی مدیران بر محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده امور اقتصادی
۱۰. منصورفر، غلامرضا؛ دیدار، حمزه؛ و حسین‌پور، وحید. (۱۳۹۴). بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر کیفیت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۲۳: ۳۷-۵۴.
11. Baldwin, C., & Mason, S. (1983). The Resolution of Claims in Financial Distress: The Case of Massey Ferguson. *The Journal of Finance*, 38(2): 505-516.
12. Demerjian, P., Lev B., & McVay, S. (2012). Quantifying Managerial Ability: A New Measure and Validity Tests. *Management Science*, 58(7): 1229-1248.
13. Demerjian, P., Lewis, M., & McVay, S. (2012). Managerial Ability and Earnings Management. (Working Paper) University of Washington.
14. García-Meca, E., & García-Sánchez, I.-M. (2018). Does Managerial Ability Influence the Quality of Financial Reporting? *European Management Journal*, 36(4):544-557.
15. Ohlson, J. (1980). Financial Ratios and the Probabilistic Prediction of Bankruptcy. *Journal of Accounting Research*, 18(1): 109–131.
16. Shumway, T. (2001). Forecasting Bankruptcy More Accurately: A Simple Hazard Model. *Journal of Business* 74(1): 101-124.
17. Siao, W.S., Chou, T.K. (2013). Does Managerial Ability Improve Value of Cash Holdings? 20thSFMConference. Available at: <http://sfm.finance.nsysu.edu.tw/20thSFM/pdf/CompletePaper/008-1505304554.pdf>
18. Zeghal, D. & Lahmar, Z. (2018). The Effect of Culture on Accounting Conservatism during Adoption of IFRS in the EU", *International Journal of Accounting & Information Management*, 26(2):311-330.

The Relationship between Managing Ability and Unconditional Accounting Conservatism with Emphasis on the Role of Financial Helplessness in Company

Mona Talaei ^{*1}

Farzin Rezaei ²

Somaye Heydarian ³

Date of Receipt: 2019/07/11 Date of Issue: 2019/08/22

Abstract

The purpose of this study was to investigate the relationship between accounting un conditional conservatisms and managerial ability with emphasis on role the financial distress in companies listed on the Stock Exchange in Tehran. Statistical population study is accepted companies at Tehran Stock Exchange. Based on conditions considered for sampling, selected 155 companies by systematically eliminated during the years 1388 to 1395 (solar year), and after collecting data, test the hypotheses using by multiple regression. In this study the conservatism of the unconditional groups was divided. As a Timeliness of Earning to Accrual-Based Loss Recognition and unconditional conservatism was also measured based on Givoly and Hayn. Findings show that managerial ability has significant relationship with conditional conservative the kind of Accrual-Based Loss Recognition and unconditional conservatism. Also, each model was tested in three portfolios of distress firms, gray firms and safe firms, the results show unconditional conservatism, the relationship between management ability and conservatism is different and in other models there was no difference.

Keyword

Accounting un conditional conservatisms, Managerial Ability, Financial Distress

1. M.A in Accounting, Faculty of Accounting and Management, Qazvin Islamic Azad University. (mona.talaei@gmail.com)

2. Associate Professor of Accounting, University of Qazvin, Iran. Corresponding Author, (Email:Farzin.rezaei@qiau.ac.ir)

3. M.A in Accounting, Faculty of Accounting and Management, Qazvin Islamic Azad University.